

Gnällspikarna

En man kom emot mig och sa att han läste vad jag skriver i Børsen. Det är bra, sa han, men inte allt. ”Det är för gnälligt, men i stort sett bra.” Så jag håller på att bli en gnällspik eller? För tio år sedan sa jag i en predikan ”ibland får jag känslan av att vilja sparka vederbörande på benen och skrika, du vet inte hur bra du har det.” Det tog några veckor sedan fick jag läsa en insändare i Fagersta-Posten om att jag svurit i kyrkan och varit hård mot människor som bara vill ha tröst. Kanske det, men att säga att det var ett ”jädrans gnällande” på mina predikningar var inte tillåtet eftersom skribenten ville vara anonym. Då är det gnälligt när det inte går att bemöta. Det är väl det som sägs vara sanningen, vad som sägs bakom andras ryggar och att veta något skvallrigt kan ge en viss uppmärksamhet. I varje fall för stunden. Så dessa sanningar tål inte att sägas ansikte mot ansikte vilket kanske speglar vår natur. Oförmågan att stå pall för något yttre tryck och inför ”rektorn” vara snabbast med att säga att det var han som började. Jag har varit fascinerad av skvallrets psykologi och vad det är för drivkrafter som ligger bakom behovet. Idag kan jag konstatera att den som gnäller och skvallrar på andra har ett behov av att leda bort uppmärksamheten från sig själv. Skiten är någon annanstans och inte här och nu. Någon som inte är i rummet får bära den mindervärdiga delen medan vi som befinner oss i samma rum, vi har en högt stående värdighet. Det ger en kortvarig gemenskap men alla måste förr eller senare gå ut ur rummet. Vad händer då när man blottar sin rygg? Jo, man söker sig nya jaktmarker och en ny publik. Det går att köra repris på sina gamla metoder och samma skvaller kan få nytt liv. En människa som gnäller sig genom livet är någon som uppfattar sig som ensam och utanför och vill med gnällmetoden framstå som ett offer. Det ger personen en maktposition. För alltid finns det någon som tar på sig rollen att vara en barmhärtig samarit och bli en hjälpare. Ofta även den en person i utanförskap. Vad man än säger så är det ofta ett spel om något och då handlar det om manipulation. Något som förslösar vår tid och kraft och binder upp oss i kräftgångar. Gnällspikarna kostar för mycket kraft och vår hörsel slammar igen. Vem skall orka stå upp och få en förändring? Ingen kan väl bli en gud över en natt och lösa gnällknutarna. För det verkar inte vara vår egen angelägenhet utan politikernas och de som uppträder på den offentliga scenen. Innan de kommer med lösningen så får vi fortsätta att gnälla och trösta oss med en skvallertidning ibland, man är väl inte värre än någon annan?

*Per-Arne Bengtsson, präst i Svenska kyrkan
epost: per-arne.bengtsson@svenskakyrkan.se*